

terugkomt op een eerdere inschatting, toen het Tesla nog als de meest duurzame autobouwer ter wereld bestempelde (2018: ESG-rating AAA).

De reden dat bijvoorbeeld RobecoSam een stuk kritischer is, is dat Tesla niet goed presteert op de terreinen van de S en de G in ESG. Zo zijn er problemen met de productveiligheid – denk aan de autopilootfunctie die tot ongelukken leidde – en loopt er een rechtszaak met de SEC. Ook worden de personeelsomstandigheden als matig bestempeld, wat door de duurzame beoordelaar gezien wordt als een bedreiging voor Tesla's groeistrategie.

Samen zorgden deze negatieve prestaties tot correcties op de positieve scores die Tesla op het gebied van klimaat haalt. Hoe zwaar de aftrek van negatieve prestaties doorwerkt op de eindscore verschilt per beoordelaar.

Dichterbij huis bestempelt Sustainalytics bierbrouwer Heineken als een outperformer op duurzaamheid (ESG-score 18), een

conclusie die MSCI (ESG-rating: A- bovengemiddeld) niet deelt, vanwege de – in hun ogen – onmaatse inspanning op het gebied van veiligheid voor werknemers.

REACTIE RATINGBUREAUS

Wij vroegen duurzame ratingbureaus om een reactie. Op de vraag of zij de conflicterende scores zelf als een probleem zien, is het antwoord dat *diversity of opinion*, juist positief moet worden gezien. Het geeft beleggers een betere inzicht in het duurzame karakter van bedrijven. Dan moeten beleggers wel bereid zijn om zich vast te bijten in de materie door zelfstandig de diverse scores en achtergronden met elkaar te vergelijken.

Voor veel beleggers is dat een brug te ver. De verschillen in werkwijze tussen de diverse beoordelaars kan al wat licht in de duisternis bieden. Daarom vergeleken wij de gebruikte methodes van negen partijen, mede op basis van interviews met vertegenwoordigers van enkele partijen.

VERSCHIL AAN DE BASIS

De verschillen in duurzame rating beginnen aan de basis, bij de manier waarop beoordelaars omgaan met hun grondstoffen: de data.

Een werkwijze die door Sustainalytics, MSCI, ISS en Vigeo Eris voornamelijk wordt gebruikt, is de zogenoemde *data driven* aanpak. Hierbij verzamelen partijen – vooral geautomatiseerd – grote hoeveelheden duurzaamheidsdata en verwerken deze tot scores. Met hulp van algoritmes wordt continu door veel bronnen gestruind, in een poging daarin patronen te herkennen, die relevant zijn voor duurzaamheid. Het voordeel van deze aanpak is dat in korte tijd veel bedrijven beoordeeld kunnen worden. Nadeel is dat definitieverschillen en andere inconsistenties mogelijk niet (tijdig) worden opgemerkt en de scores vertroebelen.

Hiertegenover staat de *case study* aanpak, waarbij een analist zich in een bedrijf verdiept. Hij vraagt daarbij ook de hulp van de te beoordelen onderneming door interviews te houden of vragenlijsten voor te leggen die het beoordeelde bedrijf zelf invult.

Deze aanpak is arbeidsintensiever dan de data driven aanpak en is nogal afhankelijk van de bereidheid van bedrijven om hieraan mee te werken. Voordeel is dat de aanpak zich leent voor maatwerk.

Als laatste categorie zijn er partijen die vooral als dataportaal fungeren. Hun voornaamste functie is het doorgeven van grote hoeveelheden brondata. Oordeelsvorming wordt hierbij vooral overgelaten aan de eindgebruiker.

Een opvallende aanpak onder de dataportalen is die van Reprisk. Deze dataleverancier zoekt omgekeerd: niet per bedrijf maar per ESG-onderdeel.

Dagelijks doorzoeken de digitale systemen van Reprisk geautomatiseerd in 90 duizend bronnen naar nieuwe ESG-issues. Op basis van softwareregels, wordt bepaald of deze issues relevant zijn voor opname in de ESG-beoordeling.

**VANWEGE DE
VERSCHILLEN
IN AANPAK
LIJKT HET NIET
VERSTANDIG
OM OP EEN
ENKELE
DUURZAME
SCORE AF TE
GAAN**